

חינוך לחיים

פרשת נצבים

"הנסתרות לה' אלוקינו והנגלות לנו ולבנינו" מסבירים – כל המצוות שאנחנו עושים בסתר – הן לה' אלוקינו. והנגלות- המצוות שאנו עושים בגלוי – הן לנו ולבנינו. ז"א שהורה צריך לעשות גם מצוות בנגלה כדי שהבנים שלנו יראו וילמדו מאיתנו דוגמה אישית. איך מקיימים מצוות. איך נראית תפילה וכד' וכד'. מסופר ששאלו את ר' יעקב קמינצקי זצ"ל כיצד חינוך את ילדיו לברך?? וענה שהוא כלל לא לימד אותם לברך, אלא הם ראו כיצד ההורים מברכים וכך למדו לברך...

וכשהוא עושה את המצוות צריך לעשות זאת בשמחה ובהתלהבות כדי שבניו יראו שעשיית המצווה היא הבחירה הנכונה כמו שמסביר ר' משה פינשטיין זצ"ל על הפס' בפרש' "ובחרת בחיים למען תחיה אתה וזרעך" שאין מספיק שהאב יקיים את המצווה אלא צריך לקיימה מתוך בחירה בחיים, מפני שזה מחיה ומענג אותו. וילדיו יראו זאת וזה ישפיע עליהם לאהוב ולרצות דרך זו. וזה הפירוש "למען תחיה אתה וזרעך"

ובזה הסביר את התופעה הידועה באמריקה דאז שהיהודים מסרו את הנפש לא לעבוד בשבת ובכל זאת ילדיהם פרקו עול תורה ומצוות והסביר שאומנם מסרו נפשם אך כשחזרו הביתה אחר הפיטורים (בגלל שלא הסכימו לעבוד בשבת) היו ממורמרים ועצובים וכו' אז הילדים ראו ששמירת המצוות זה עול ומעמסה. אבל אם היה חוזר בשמחה אל אף הקושי ואומר ב"ה שעמדתי בנסיון היו רואים את האמונה בה' וכו'

למדנו שצריך להשריש בלב הילדים את החיות, השמחה והסיפוק בקיום התורה והמצוות וע"י כך גם זרעך יבחר בחיים.

"הנסתרות לה' אלוקינו והנגלות לנו ולבנינו עד עולם לעשות את כל דברי התורה הזאת" – מסביר את הפס' הזאת מורנו ה"חפץ חיים" (שיום הזיכרון חל ביום ג' כ"ד באלול) יש יהודים המקיימים מצוות, אך מתרשלים בחינוך בניהם למצוות ובהדרכתם באורחות התורה, וכשרואים שהבנים סוטים מדרך התורה אינם נזעקים למחות בידם, באומרים אני בחרתי לי את דרכי, יבחרו הם את דרכם. באה התורה להוציא מלבם, ודורשת: "והנגלות לנו ולבנינו עד עולם לעשות את כל דברי התורה הזאת" כלומר: חייבנו להדריך בנינו הוא ממש כחייבנו להדריך את עצמנו: "לנו ולבנינו" בשווה!!! כשם שאתה מחוייב בשמירת המצוות, כך מחוייב אתה להשגיח שבניך ילכו בדרכך, "לשמור את כל דברי התורה הזאת"!! (וכשם שהסביר בפעם אחרת שעל המילה "לבנינו" יש נקודה מעל כל אות שזה דומה כמו שעושים קו מתחת למילה להדגיש את המילה – שזה העיקר להדריך את הבנים שילכו בדרך התורה)

ועדיין יתעקשו ויאמרו: הן אמת, זו החובה. כך נהגו בנו אבותינו, וכך נהגו עמהם אבותיהם. אבל הזמנים נשתנו, ובתקופתנו אין מורא האבות על בניהם ואינם שומעים להדרכתם, ומצווה שלא לומר דבר שאינו נשמע. לפיכך מדגיש הכתוב "לנו ולבנינו עד העולם" – זאת התורה לא תהא מוחלפת, וקורא הדורות מראש ציוה ציווים נצחיים, והם תקפים בדורנו כבדורות עברו, ואין אנו בני חורין להפטר מהם.

ועדיין יוכלו האבות להשתמט ולומר: ניחא, נתמקד בהחדרת ההשקפה הנכונה גרידא, יסודות האמונה, ונעלים עין מזלזול בקיום המצוות בפועל, מרפיון הבנים חלילה בתפילה ושבת ועוד. על כן הורה הכתוב "לנו ולבנינו עד עולם לעשות"

ואם ישתמטו ויאמרו: ודאי לעשות אבל אי אפשר לדרוש הכל! נעמוד על המצוות העיקריות, ונעלים עין מאחרות. המשיך הכתוב ואמר: "לעשות את כל דברי התורה הזאת". כי כל המצוות מקשה אחת, ובהעדר אחת מהם נעשה האדם כבעל מום רוחני. ורק כאשר "תורת ה' תמימה ומושלמת, היא "משיבת נפש" – רק בקיום כל המצוות בשלמות יזכה לחיים בזה ובבא.

לע"נ אבי מורי ר' חיים ב"ר ישעיהו ז"ל

משה בירנבוים - birmoshe@gmail.com